

การค้น ถือว่าเป็นการคุกคามสิทธิขั้นพื้นฐานส่วนบุคคลประการแรกของวิธีการให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพราะฉะนั้นการใช้ดุลพินิจในการออกหมายค้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน การใช้ดุลพินิจของศาลในการออกหมายค้นได้จากการวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานที่เกิดจากการไต่สวนเป็นสำคัญ และจะออกหมายค้นได้ต่อเมื่อมีเหตุอันสมควร การใช้ดุลพินิจของศาลไทยในทางปฏิบัติแล้วได้ยึดถือแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้ว่าพนักงานหลักฐาน แต่ในส่วนของการใช้ดุลพินิจในการออกหมายค้นแล้ว เป็นวิธีการไต่สวนให้ได้มาซึ่งเหตุอันสมควรในการออกหมายค้น วิธีการดังกล่าวยังไม่มีแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลฎีกาได้วางหลักไว้ให้เห็นเป็นแนวปฏิบัติ แต่ได้ใช้ดุลพินิจจากการรวบรวมพยานหลักฐานของเจ้าพนักงานผู้ขอออกหมายค้นแต่เพียงอย่างเดียวและเห็นด้วยกับพยานหลักฐานนั้นเรื่อยมา เพราะฉะนั้นจึงต้องมีหลักเกณฑ์ควบคุมการใช้ดุลพินิจของศาลในการออกหมายค้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

การวางหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวของศาลในการออกหมายค้นในคดีอาญา คือศาลจะไม่ออกหมายค้นด้วยพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักน้อยโดยปราศจากพยานหลักฐานอื่นประกอบ ดังนั้นปัญหาการใช้ดุลพินิจวินิจฉัยที่ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์และวิธีการในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานจึงถูกละเลยโดยเหตุที่พยานหลักฐานที่ได้มาจากการค้นที่ไม่ชอบนั้นสามารถอ้างเป็นพยานหลักฐานรับฟังลงโทษจำเลยได้ จึงควรให้คู่ความมีสิทธิที่จะอ้างหรือตรวจสอบการใช้ดุลพินิจได้ โดยการบัญญัติเป็นตัวบทกฎหมายหรือศาลฎีกาวางบรรทัดฐานขึ้นใหม่เพื่อให้บรรลुวัตถุประสงค์อันแท้จริงของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะการศึกษาถึงทฤษฎีในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หลักเกณฑ์วิธีการของศาลในการวินิจฉัยพยานหลักฐานในการออกหมายค้น ผลของการออกหมายค้นที่ไม่ชอบ ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการออกหมายค้น ตลอดจนหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตลอดจนผู้เขียนได้เสนอแนวทางในการร่างแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540

Under the witness and evidence procurement program of criminal code procedure, the search may become the threat to basic rights of people. The discretion on search warrant issuance, hence, is a crucial step to protect individual basic rights. On the reasonable grounds, the court may exercise its discretion based on the investigated witness and evidence. In practice, Thai court's discretion exercising, regarding to witness and evidence consideration, normally, follows the criterion of Supreme Court verdicts. The exercising of search warrant issuance discretion, generally, is based on its reasonability. However, there exists no criterion of Supreme Court on exercising of search warrant issuance discretion. The court, therefore, relies solely on witness and

evidence, collected by officers who request for search warrant. In compliant with the Constitution of Thailand B.E. 2540 (1997) on individual rights and freedoms protection, the court should prepare some kind of criterion on the exercising of search warrant issuance discretion.

Court's criterions and procedures on exercising of its discretion of search warrant issuance is that no warrant is issued if the witness and evidence are unsound or without concrete witness and evidence. The exercising of discretion may violate the criterion of witness and evidence consideration in case where unlawfully gathered witness and evidence are accepted and accusable. The parties, hence, should have their right to verify the exercising of discretion. On this account, the related laws should be enacted or the Supreme Court should establish its new criterion to comply with the Constitution of Thailand B.E. 2540 (1997) on individual rights and freedoms protection.

This thesis aims to examine the theory of criminal procedures, court's criterions and procedures, concerning to witness and evidence consideration prior to the approval of search warrant, effect of unlawfully issued search warrant. It also studies the problems and obstacles in issuing search warrant and provides the solutions. In order to comply with the Constitution of Thailand B.E. 2540 (1997), I also suggest the guideline of drafting criminal procedure codes, which comfort with the Constitution of Thailand B.E. 2540 (1997).